

УТВЪРДИЛ:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Факултет по славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

С	Л	С	1	1	0	1	0	5	2	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

СЛАВЯНСКА ФИЛОЛОГИЯ

Магистърска програма: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

Д	3	3	5
---	---	---	---

 (код и наименование)

История на словашката литература – II част

Преподавател: гл. ас. д-р Славея Димитрова

Асистент: гл. ас. д-р Тиха Георгиева

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	45
	Семинарни упражнения	45
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		90
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект (курсова работа)	60
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	60
Обща извънаудиторна заетост		120
ОБЩА ЗАЕТОСТ		210
Кредити аудиторна заетост		3
Кредити извънаудиторна заетост		4
ОБЩО ЕКСТ		7

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	20%
2.	Тестова проверка/ колоквиум	20%
3.	Изпит (с представяне на курсова работа)	60%

Анотация на учебната дисциплина:

Дисциплината обхваща периода от средата на XVIII до края на XIX в. и се съсредоточава върху литературата на Възраждането, романтизма, реализма и неоромантизма. Последователно се разглеждат и анализират доминантите на Възраждането: филологизъм, историзъм, фолклоризъм, славизъм. Особено внимание се обръща на характерното за XIX в. интензивно митотворчество, средство за което често е литературата. В литературноисторически план се проследяват трансформациите в поезията, прозата и драмата. Извеждат се доминиращи в различните периоди жанрове, сюжети, теми, мотиви, поетика. Обръща се внимание и на често твърде усложнения диалог със западноевропейските, руската и чешката литератури и на сложното контаминиране на характерни за тях представи в словашка среда.

Предварителни изисквания:

От студентите се очаква наличие на знания за словашките исторически и културни реалии, както и обща теоретична подготовка, свързана с познаването на специфичните жанрове, поетика и тематика, с които борави литературата на XIX в. Предполагат се и знания по руска и западноевропейска литератури дотолкова, доколкото словашката литература често е повлияна от актуални за тях тенденции, които трансформира с оглед на конкретната среда. Необходимо е адекватно ниво на владеене на езика, тъй като конкретните текстове се четат в оригинал.

Очаквани резултати:

От студентите се очаква придобиване на достатъчно задълбочени знания, приложими в следващите части на дисциплината. Познаването на процесите и спецификите в развитието на словашката литература е тясно свързано с придобиването на определени общофилологически и славистични компетентности.

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

Учебно съдържание

Лекционен курс

№	Тема:	Хорариум
1.	Словашко литературно възраждане. Периодизация. Характеристика на периода. Възрожденски историзъм. Концепции и подходи към литературната история. Бохуслав Таблиц. Павел Йозеф Шафарик.	3 ч.
2.	Зараждане и развитие на идеята за славянската взаимност. Ян Хърдличка. Ян Колар. Павел Йозеф Шафарик.	3 ч.
3.	Дебати за книжовния език. Антон Бернолак, Юрай Фандли, Йозеф Игнац Байза.	3 ч.
4.	Развитие на прозата. Поява и характер на романа в словашката литература. Йозеф Игнац Байза.	3 ч.
5.	Развитие на поезията. Отзвучаване на бароковите тенденции. Аугустин Долежал. Рококова анакреонтична поезия. Юрай Палкович.	3 ч.
6.	Специфики и изкрystalизиране на класицизма в словашка среда. Развитие на епоса. Ян Холи.	3 ч.
7.	Предромантически тенденции. Павел Йозеф Шафарик. Ян Колар. Развитие на драмата. Сатиризм. Ян Халупка.	3 ч.
8.	Романтизм в словашката литература. Периодизация. Жанрови доминанти. Промени в поетиката. Теми и мотиви. Образност. Кодификацията на словашкия книжовен език. Литература и политика. Трансформиране на славянската идея. Людовит Щур.	3 ч.
9.	Характер на литературната история на периода. Йозеф Милослав Хурбан. Поезия на периода. Място на историята и фолклора в поезията на Само Халупка. Развитие на баладата. Янко Крал. Развитие на поемата. Андрей Сладкович. Ян Бото.	3 ч.
10.	Бидермаер. Идилията в творчеството на Карел Кузмани. Месианизъм в словашката литература. Само Бохдан Хробон.	3 ч.

	Михал Милослав Ходжа.	
11.	Развитие на прозата. Концепции за историята. Ян Калинчиак. Само Томашик. Съвременето в прозата на Йозеф Милослав Хурбан.	3 ч.
12.	Особености на сатиричното изображение при Ян Калинчиак и Йонаш Заборски.	3 ч.
13.	Словашката литература от 70-те год. на XIX в. до края на века. Жанрови, тематични и стилови доминанти. Възстановяване на идеята за чешко-словашката взаимност. Място на литературната периодика и критика. Светозар Хурбан Ваянски.	3 ч.
14.	Развитие на лириката и епоса. Павол Орсаг Хвездослав.	3 ч.
15.	Развитие на прозата. Романите на Светозар Хурбан Ваянски и Мартин Кукучин.	3 ч.

Семинарни занятия

№	Тема:	Хорариум
1.	Словашко възраждане. Апологията „Възвишеност на чешкия и словашкия език“ на Ян Хърдличка. Начало на литературноисторическото осмисляне на словашката поезия в „Спомени за чешко-словашките поети и стихотворци“ на Бохуслав Таблиц.	3 ч.
2.	Развитие на историографията. Историята на Юрай Фандли. Полюемичност на „Поверителен разговор между монаха и дявола“.	3 ч.
3.	Йозеф Игнац Байза и полемиките около неуспешния опит за кодификация на словашкия език. Епиграми. Романът „Приключенията и опита на младия Рене“.	3 ч.
4.	Славянският и словашкият въпрос. Доказване на словашката националност в „История на славянския език и литература по всички наречия“ на Павел Йозеф Шафарик . Стихосбирката „Татранска муза със славянска лира“.	3 ч.
5.	Класицизъм и предромантизъм в поемата на Ян Колар „Дъщерята на Славия“.	3 ч.

6.	Историзъм и героизъм в епическите поеми на Ян Холи „Кирило-Методиада“ и „Сватоплук“. Идиллии и елегии.	3 ч.
7.	Романтизъм в словашката литература. Людовит Щур и кодификацията на словашкия книжовен език. „Старото и новото време на словаците“.	3 ч.
8.	Народнопесенна традиция и патриотичен дух в поетичните текстове на Само Халупка. Стихотворенията „Убий го!“, „Турчин – Поничанин“ и др. Баладни елементи в поезията на Янко Крал. „Омаьосаната девица във Вах и дивният Янко“.	3 ч.
9.	Героичният подвиг и възхвалата на родното в поемите на Андрей Сладкович „Марина“ и „Детван“.	3 ч.
10.	Романтичната поема „Смъртта на Яношик“ и баладите „Жълта лилия“, „Кръстопътища“ и др. на Ян Бото.	3 ч.
11.	Проза на романтизма. Съвременето в повестта на Йозеф Милослав Хурбан „Разходка из света край Вах“ и в новелата „Реставрация“ на Ян Калинчиак.	3 ч.
12.	История и национална съдба в прозата на романтизма. Повестите „Гладоморна“ и „Башовци в Муранския замък“ на Само Томашик. Критика и сатира във „Фаустиада“ от Йонаш Заборски.	3 ч.
13.	Словашката литература в края на XIX век. Епосите на Павол Орсаг Хвездослав. „Жената на горския“. Философски рефлексии и място на природата в лирическите цикли „Разходки през пролетта“ и „Разходки през лятото“. Късна лирика – лирическият цикъл „Кървави сонети“.	3 ч.
14.	Социална ангажираност на литературата. Романът „Изсъхналата клонка“ на Светозар Хурбан Ваянски.	3 ч.
15.	Социалните конфликти в прозата на Мартин Кукучин.	3 ч.

	„Далматинският“ роман „Къща в планината“.	
--	---	--

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Словашко литературно възраждане. Периодизация. Обща характеристика на периода
2.	Възрожденски историзъм. Концепции и подходи към литературната история
3.	Творчеството на Бохуслав Таблиц
4.	Творчеството на Павел Йозеф Шафарик
5.	Зараждане и развитие на идеята за славянската взаимност
6.	Творчеството на Ян Колар
7.	Дебати за книжовния език през Възраждането
8.	Творчеството на Юрай Фандли
9.	Словашка възрожденска проза. Обща характеристика
10.	Поява и характер на романа в словашката литература
11.	Творчеството на Йозеф Игнац Байза
12.	Развитие на поезията през Възраждането. Обща характеристика
13.	Отзвучаване на бароковите тенденции в словашката поезия
14.	Възрожденски анакреонтизъм
15.	Специфики и изкрystalизиране на класицизма в словашка среда. Развитие на епоса
16.	Творчеството на Ян Холи
17.	Предромантически тенденции в словашката поезия
18.	„Дъщерята на Славия“ на Ян Колар в контекста на словашката предромантическа поезия
19.	Развитие на драмата през Възраждането

20.	Сатиризмът в творчеството на Ян Халупка
21.	Романтизъм в словашката литература. Периодизация. Жанрови доминанти. Промени в поетиката. Теми и мотиви. Образност
22.	Кодификацията на словашкия книжовен език. Литература и политика
23.	Характер на литературната история през романтизма
24.	Място на историята и фолклора в поезията на романтизма
25.	Поезията на Само Халупка
26.	Развитие на баладата през романтизма
27.	Поезията на Янко Крал
28.	Развитие на поемата през романтизма
29.	Творчеството на Андрей Сладкович
30.	Поезията на Ян Бото
31.	Месианизъм в словашката литература
32.	Бидермаер в словашката литература
33.	Характер на прозата през романтизма
34.	Концепции за историята в прозата на словашкия романтизъм
35.	Творчеството на Ян Калинчаик
36.	Съвременето в прозата на словашкия романтизъм
37.	Особености на сатиричното изображение в словашката литература от периода на романтизма
38.	Прозата на Йонаш Заборски
39.	Словашката литература от 70-те год. на XIX в. до края на века. Жанрови, тематични и стилкови доминанти. Място на литературната периодика и критика
40.	Развитие на лириката и епоса през втората половина на XIX в.
41.	Поезията на Павол Орсак Хвездослав

42.	Характер на романа през втората половина на XIX в.
43.	Творчеството на Светозар Хурбан Ваянски
44.	Прозата на Мартин Кукучин

Библиография

Основна:

Павлов, И. *Записки по словашка литература*. София, 1995.
Тодорова, В. *Словашкият романтизъм – модерност и традиция*. Велико Търново, 2015.

Encyklopédia slovenských spisovateľov I-II. Bratislava, 1984.
Mikula, V. a kol. *Slovník slovenských spisovateľov*. Praha, 2000.
Minárik, J. *Dejiny slovenskej literatúry I*. Bratislava, 1985.
Pišút, M. a kol. *Dejiny slovenskej literatúry*. Bratislava, 1984.
Imrich Sedlák a kol. *Dejiny slovenskej literatúry I*. Bratislava – Martin, 2009.
Šmatlák S. *Dejiny slovenskej literatúry I-II*. Bratislava, 1997, 2001.

Bakoš, M. *Vývin slovenského verša od školy Štúrovej*. Bratislava, 1966.
Bakoš, M. *Z dejín slovenského verša*. Bratislava, 1988.
Čepan, O. *Próza slovenského realizmu I-II*. Bratislava, 2000-2001.
Mihalková, G. *Podoby slovenského literárneho romantizmu*. Prešov, 2017.
Števček, J. *Dejiny slovenského románu*. Bratislava, 1988.
Štúr, štúrovci, romantici, obrodenci. Ed. Peter Zajac. Bratislava, 2016.
Turčany, V. *Rým v slovenskej poézii*. Bratislava, 1975.
Vojtech, M. *Od baroka k romantizmu. Literárne smery a tendencie v slovenskej literatúre v rokoch 1780-1840*. Bratislava, 2003.
Vojtech, M. *Literatúra, literárna história a medziliterárnosť*. Bratislava, 2004.

Допълнителна:

Brock, P. *Slovenské národné obrodenie 1787-1847. K vzniku modernej slovenskej identity*. Bratislava, 2002.
Čepan, O. *Stimuly realizmu*. Bratislava, 1984.
Čúzy, L. *Literárnoestetická koncepcia Ľudovíta Štúra v prednáškách o poézii slovanskej*. Nitra, 2004.
Slovanská vzájemnosť. 1836-1936. Sborník prací k 100. výročí vydání rozpravy Jana Kollára o slovanské vzájemnosti. Ed. J. Horák. Praha, 1938.
Horváth, T. *Rétorika histórie*. Bratislava, 2002.
Chmel, R. *Dejiny slovenskej literárnej kritiky*. Bratislava, 1991.
Klátik, Z. *Slovenský a slovanský romantizmus. Typológia epických druhov*. Bratislava, 1977.
Kollárová, I. *Cenzúra kníh v tereziánskej epoche*. Bratislava, 1999.
Kontinuita romantizmu. Vývin – súvislosti – vzťahy. Bratislava, 2001.

Kontakty literatúry (modely, identity, reprezentácie). Eds. M. Bystrzak, R. Passia, I. Taranenková. Bratislava, 2020.

Kovačik, A. L. *Obraznosť v poézii slovenského romantizmu*. Banská Bystrica, 1997.

Bernolákovské polemiky. Ed. Im. Kotvan. Bratislava, 1966.

Kotvan, Im. *J. I. Bajza a slovenská reč*. Bratislava, 1941.

Kraus, C. *Poézia Jána Bottu*. Bratislava, 1981.

Kraus, C. *Slovenská romantická balada*. Bratislava, 1966.

Mýty naše slovenské. Ed. E. Krekovič, E. Manová, E. Krekovičova. Bratislava, 2005.

Literárny romantizmus. – *Litteraria XVI*. Bratislava, 1974.

Macura, V. *Znamení zrodu*. Praha, 1995.

Mikula, V. *Od baroka k postmoderne*. Levice, 1997.

Mráz, A. *Eudovít Štúr*. Bratislava, 1948.

Noge, J. *Slovenská romantická próza*. Bratislava, 1969.

Pašteka, J. *Slovenská dramatika v epoche realizmu*. Bratislava, 1990.

Pišút, M. *Literárne štúdie a portréty*. Bratislava, 1955.

Pišút, M. *Romantizmus v slovenskej literatúre*. Bratislava, 1964.

Slovanský romantizmus – poetika romantična. Banská Bystrica, 2002.

Svetozár Hurban Vajanský. Na rozhraní umenia a ideológie. Ed. I. Taranenková. Bratislava, 2018.

Ruttkay, F. *Eudovít Štúr ako publicista a tvorca slovenskej žurnalistiky*. Martin, 1982.

Šmatlák, S. *Dve storočia slovenskej lyriky*. Bratislava, 1979.

Šmatlák, S. *Hviezdoslav. Zrod a vývin jeho lyriky*. Bratislava, 1961.

Tibenský, J. *Chvály a obrany slovenského národa*. Bratislava, 1965.

Tibenský, J. *Jozef Ignác Bajza*. Bratislava, 1955.

<http://zlatyfond.sme.sk/autori>

Дата:

17.05.2024 г.

Съставили:

гл. ас. д-р Славея Димитрова

гл. ас. д-р Тиха Георгиева

Учебната програма е приета с протокол № 6 на ФС на ФСлФ от 11.06.2024 г.